

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

Pilotna aktivnost za izvajanje Teritorialne agende 2030
Kako sektorske politike prispevajo k prostorskim
(ne)ravnovesjem – Prostorski učinki politik (TIA)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050
Predlog v medresorskem usklajevanju

Nova Gorica, 26. maj 2022

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

I. del

Pilotna aktivnost za izvajanje
Teritorialne agende 2030

Kako sektorske politike prispevajo k prostorskim
(ne)ravnovesjem – Prostorski učinki politik (TIA)

<https://territorialagenda.eu/sl/>

Teritorialna agenda zagotavlja v ukrepe usmerjen okvir za spodbujanje teritorialne kohezije v Evropi: prihodnost za vse kraje.

- Sprejeta 1. decembra 2020
- Podpisniki: ministri, pristojni za prostorsko načrtovanje, prostorski razvoj in/ali teritorialno kohezijo

3

<https://territorialagenda.eu/sl/>

2 cilja in 6 prednostnih nalog

- **PRAVIČNA EVROPA**
  - Bolj uravnotežena Evropa
  - Funkcionalne regije
  - Čezmejno povezovanje
- **ZELENA EVROPA**
  - Zdravo okolje
  - Krožno gospodarstvo
  - Trajnostne povezave

6 pilotnih aktivnosti

4

Prednostne naloge cilja PRAVIČNA EVROPA

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

- **BOLJ URAVNOTEŽENA EVROPA:**
  - sodelovanje med različnimi ravni upravljanja
  - policentrični razvojnih modelov
  - potencial območij s posebnimi geografskimi značilnostmi

- **FUNKCIONALNE REGIJE:**
  - vzpostavitev celostnega pristopa k upravljanju na več ravneh
  - vključevanje ljudi z različnih ravni upravljanja (lokalne, regionalne, različnih sektorjev in družbenih skupin)

- **ČEZMEJNO POVEZOVANJE:**
  - okrepitev dialoga z oblikovalci politik na vseh ravneh upravljanja za uskladitev nacionalnih sektorskih politik med državami
  - zmanjšati obstoječe ovire za sodelovanje

5

Prednostne naloge cilja ZELENA EVROPA

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

- **ZDRAVO OKOLJE:**
  - na naravi temelječe rešitve
  - omrežja zelene in modre infrastrukture
  - podnebno nevtralna in odporna mesta in regije

- **KROŽNO GOSPODARSTVO:**
  - močna in trajnostna lokalna gospodarstva v globaliziranem svetu
  - industrijska simbioza, krožno gospodarstvo
  - lokalne in regionalne strategije krožnega gospodarstva
  - krepitev inovacijski zmogljivosti regij

- **TRAJNOSTNE POVEZAVE:**
  - krepitev inovacijski zmogljivosti regij

6

PILOTNE AKTIVNOSTI:

- 6 pilotnih aktivnosti
- Naslavlja cilje in prednostne naloge TA 2030
- Rezultati bodo prenosljivi v drugih državah, regijah, organizacijah
- Povezovanje različnih deležnikov na različnih ravneh upravljanja
- Krepitev dialoga med deležniki in prenos znanja

A future for lagging regions
The pilot action 'A future for lagging regions' aims to strengthen economic, social and cultural anchor points in structurally weak regions in order to maintain and increase quality of life outside urban areas.

Understanding how sector policies shape spatial (im)balances
Inequalities between places and people are prominent in development discourses around the European Union, with notions such as 'places that don't matter' or 'places left behind' or 'the geography of discontent'.

Small places matter
The pilot action's focus is on the vital role of small towns and villages in the development of integrated territorial development processes, strengthening the territorial coordination of policies and cooperation between territories.

Cross-border spatial planning
A vision for a zero-carbon cross-border functional region.

Climate action in Alpine towns
Perceptions of the Alps are often rather rural than urban, even though around one third of Alpine inhabitants live in densely populated towns.

Climate change adaptation and resilience through landscape transition
In recent years, Portugal suffered major wildfires that severely affected rural areas already subject to socio-demographic and economic decline processes.

<https://territorialagenda.eu/pilot-actions/#>

7

PILOTNA AKTIVNOST:
Razumevanje, kako sektorske politike oblikujejo prostorska (ne)ravnovesja

KONZORCIJ 5 DRŽAV:
Poljska (vodilni partner), Nemčija, Češka, Nizozemska, Slovenija, s podporo Odbora regij in Evropske komisije

ČASOVNI OKVIR:
april 2021 – april 2023

CILJI PILOTNE AKTIVNOSTI:

- okrepiti vedenje o prostorskih učinkih sektorskih politik na specifičnih območjih
- poudarek na čezmejnih območjih
- okrepiti zavedanje o potrebah specifičnih območij
- oblikovati metodologijo, ki bo služila presoji politik na specifičnih območjih

8

NAMEN PILOTNE AKTIVNOSTI:

- vzpostaviti dialog in večnivojsko sodelovanje med različnimi deležniki
- širjenje zavedanja o učinkih politik na prostor
- prenosljivost rezultatov pilotnih aktivnosti = oblikovanje orodja za:
  - usklajevanje s sektorskimi politikami in
  - odkrivanje in opozarjanje na morebitne nezaželene učinke posameznih politik in njihovih ukrepov na prostorski razvoj
  - spodbujanje k sinergijam med javnimi politikami za doseganje skupnih pozitivnih učinkov na konkretnih območjih

9

PILOTNA AKTIVNOST V SLOVENIJI:

- dve pilotni območji:
  - urbano čezmejno območje Gorice / Nove Gorice
  - podeželsko območje Obsotelja in Kozjanskega
- izbor javne politike za presojo prostorskih učinkov
- preizkus metodologije

10

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

II. del

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050

Predlog v medresorskem usklajevanju

11

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 je referenčni nacionalni dokument, ki bo dolgoročno opredelil smer prostorskega razvoja naše države.

- Je temeljni prostorski strateški akt Republike Slovenije.
- Določa dolgoročne strateške cilje države in usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru do leta 2050.
- Sprejemu SPRS 2050 bo sledila priprava Akcijskega programa za izvajanje ciljev Strategije v srednjeročnem obdobju do 2030.

12

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

Strategija uresničuje načela trajnostnega prostorskega razvoja in prostorske kohezije - zahtevo po doseganju konkurenčnosti postavlja v ravnovesje s potrebo po racionalni rabi virov, prostora in energije.

- Celovito reševanje prostorsko razvojnih izzivov.
- Upoštevanje potreb specifičnih območij.
- Usklajenost javnih politik pri ciljih in ukrepih ter hkratno doseganje socialnih, okoljskih in ekonomskih ciljev.
- Učinkovita, trajnostna in inovativna raba virov.
- Prehod iz normativnega na participativen model upravljanja prostora.

13

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

VSEBINA STRATEGIJE :

1. **Izhodišča Strategije**
2. **Vizija**
3. **Cilji in prioritete prostorskega razvoja**
4. **Koncept prostorskega razvoja**
5. **Usmeritve za izvajanje strategije**
6. **Usmeritve za oblikovanje javnih politik**
7. **Izvajanje Strategije**
8. **Spremljanje uspešnosti izvajanja Strategije**

14

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

Določeni so z namenom uresničevanja vizije ter reševanja obstoječih in pričakovanih problemov v prostoru.

- Uresničevanje vizije precizira 5 ciljev.
- Cilje podrobneje pojasnjuje 14 razvojnih prioriteta s ključnimi aktivnostmi.
- Cilji so usklajeni s Strategijo razvoja Slovenije in cilji trajnostnega razvoja.

15

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

1. Vzpostaviti pogoje za prehod v podnebno nevtralno družbo

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij.
- Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov.
- Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.

16

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

2. Doseči mednarodno konkurenčnost slovenskih mest

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših mestnih območij.
- Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.

17

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

3. Zagotoviti prostorske pogoje za kakovostno življenje na urbanih in podeželskih območjih

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Povečati privlačnost in kakovost bivanja v mestih.
- Spodbuditi celovito prenovo naselij v državi.
- Izboljšali odpornost naselij na podnebne spremembe.

18

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

4. Okrepiti prostorsko identiteto

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Uvrstiti merilo prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom.
- Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za dolgoročno krepitev prostorske identitete.
- Ozvestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.

19

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

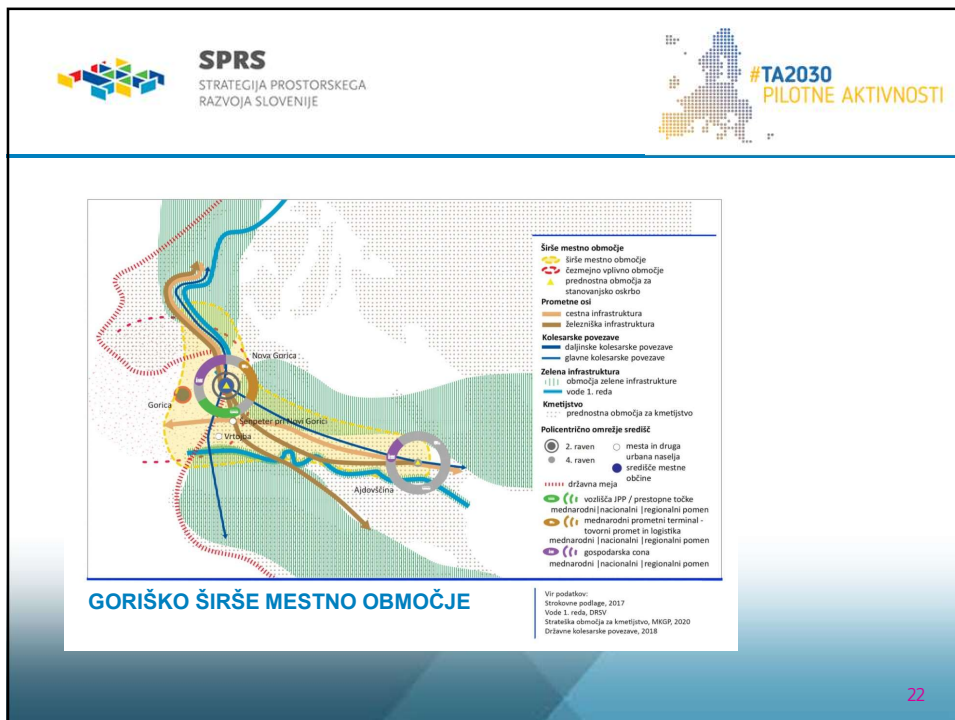
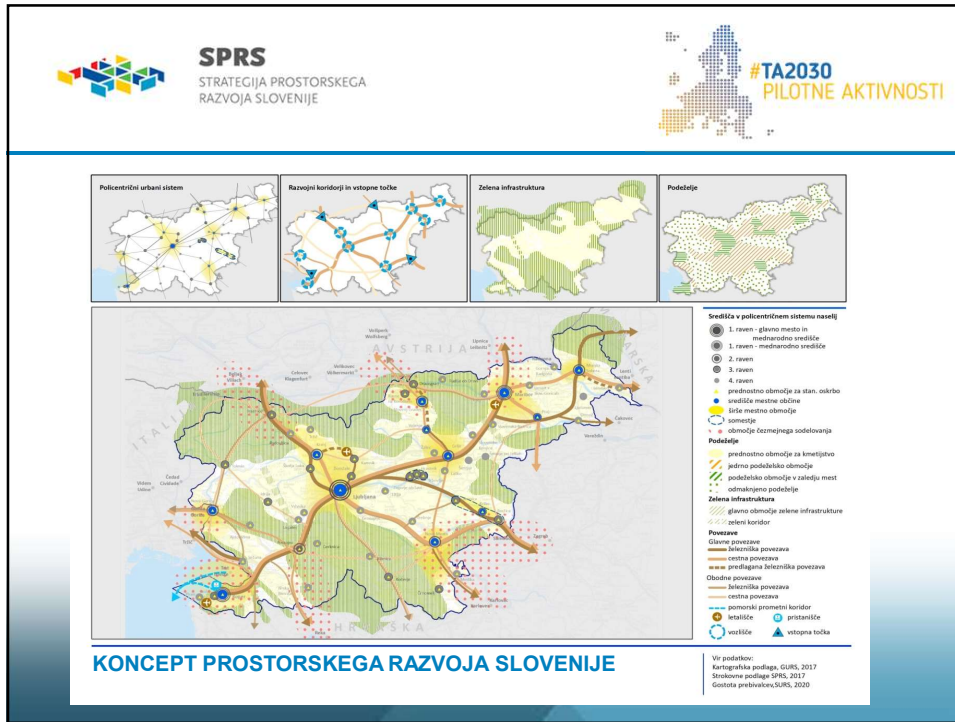
STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

5. Izboljšati odpornost in prilagodljivost prostora na spremembe

PREGLED RAZVOJNIH PRIORITET ZA DOSEGANJE CILJA

- Izboljšati odpornost prostora
- Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor.
- Okrepiti strokovno usposobljenost in ozvestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.

20

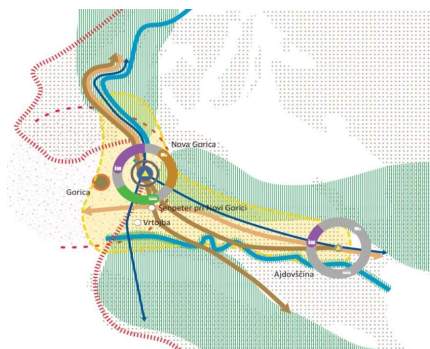
SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

ČEZMEJNA URBANA OBMOČJA

- krepitev vloge obmejnih središč na čezmejnem funkcionalnem urbanem območju
- podpora čezmejno povezanih poselitvenih in gospodarskih sistemov
- povečevanje gospodarske, raziskovalno-izobraževalne in kulturne vloge posameznih središč
- krepitev skupne konkurenčne prednosti, doseganje kritične mase za izboljšanje inovacijskih zmogljivosti
- racionalnejša raba infrastrukturnih zmogljivosti

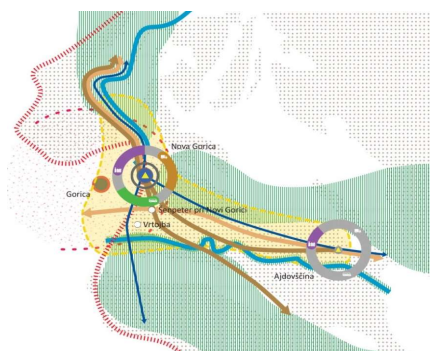
SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

ČEZMEJNO URBANO OBMOČJE GORICE IN NOVE GORICE

- enakovredna in konkurenčna vloga Nove Gorice in njenih funkcij
- razvoj in povezovanje funkcij javnega pomena
- krepitev infrastrukturnih povezav (tovornega in potniškega prometa)
- krepitev storitev javnega potniškega prometa (čezmejno z Gorico in na območju spodnje Vipavske doline z Ajdovščino)
- sorodna večfunkcijska gospodarska usmerjenost na obeh straneh meje
- simetrično in učinkovito čezmejno urbano območje

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

#TA2030
PILOTNE AKTIVNOSTI

Hvala za pozornost.

ines.lupse@gov.si